

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VIII. Exodo,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus. Sic intellexerunt & Judæi, ut apparet ex libro Chasidim R. Samuelis, ubi promissio hæc Dei tunc ad effectum dicitur esse perventura, cum Christi temporibus boni erunt Abrahami posterii. Reperitur & eadem pollicitatio in Psalmo septuagesimo primo, quem ex magna parte ad Christum referri suo loco ostendam, licet *יְהוֹשֻׁעַ* in gratiam Salomonis scriptus sit. Nunc si rem non ex auctoritate, sed ex ratione spectemus, certum est non aliter quam per merita Christi comparatam esse hominibus eam gratiam, qua justii fiunt, quæque his locis *benedictio* appellatur, unde apposite iis usus est Paulus, cum probare vellet gratiam illam qua justii & sancti efficiuntur, non ex Mosaicæ Legis operibus, sed ex fide pendere. Nec id facturum fuisse Paulum credibile est, nisi inter Judæos constare scisset, his promissis Deum Abrahamo, Isaac, & Jacobo futurum spondisse, ut ex eorum profapia Messias olim esset oriturus. Hæc enim certissima erat Israëlitarum spes, fore ut sui generis ac sanguinis esset Christus, non aliis sane quam his quæ attulimus subnixæ testimoniis. Sciebant præterea ex vaticinio Jacobi Christum esse *expectationem gentium*, & ex Aggæo venturum esse *Desideratum cunctis gentibus*, proindeque non in alio *benedictum* iri omnes gentes terra.

Sequatur insigne illud Jacobi prædictum, quo Messias adventus, genus, tribus, tempus, & munus prædicuntur: *Non auferetur sceptrum de Juda, & dux de femore eius; donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium.* Quibus alsonant ista Aggæi de Christo: *Et movebo omnes gentes, & veniet Desideratus cunctis gentibus, & implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum.* Hæc recentiorum Judæorum plerique pro more suo commentitiis interpretationibus incrustare satagunt. At vetustiores ad Messiam sine hæsitacione referunt; Chaldæi præcipue Paraphrastæ, Thaimudistæ etiam, R. Selomoh, & R. David Kimchi. Quoniam autem non Christi generatim prænuntium est istud testimonium, sed eum quoque Jesum fore indicat, alius erit infra de eo disputandi locus.

VIII. Christi venturi symbola quædam profert Paulus priore ad Corinthios: *Nolo enim vos ignorare, fratres, quoniam Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt, in nube, & in mari: & omnes eandem escam spiritalem manducaverunt, & omnes eundem potum spiritalem biberunt. Biberunt autem de spiritali consequente eos petra: petra autem erat Christus.* Tum subjicit: *Hæc autem omnia in figura contingebant illis.* Duos hic Christi typos observat Paulus, manna & rupem aquas profundentem: quorum illud Verbum Dei, hoc Sapientiam Dei, plane ad mentem Pauli Philo interpretatur. Nempe quibus olim esca & potus symbolis dissimulabatur Christus, sub iisdem nunc quoque populo suo in Eucharistiæ sacramento se impertit. Manna itaque in vastam solitudinem alendis Israëlitis fame jam prope deficientibus cælo depluens, Christum præclare exprimebat, cælo olim demittendum in terras bonæ virtutum frugis steriles, ad hanc sublevandam inopiam, & hominum animos pietatis ac sapientiæ nutrimentis pascendos. Petra quoque aquis salutaribus Israëlitarum in deserti squallore languentium sitim sedans, egregrum Christi simulacrum erat, gratiæ suæ salubres undas mortali generi propinantis.

IX. Præclarum de Christo Balaami arioli prædictum liber Numerorum suppleditat: *Videbo eum, sed non modo; intuebor illum, sed non prope. Orietur stella ex Jacob, & consurget virga de Israël, & percutiet duces Moab; vastabique omnes filios Seth; & erit Idumæa possessio ejus: hæreditas Seir cedit inimicis suis.* Quibus Messiam prænuntiarum olim fuisse Judæis persuasum ostendit impius Ben Cuzibæ vafania, qui Messiam se ferens hanc sibi prædictionem accommodabat: unde & Bar-Cocheba, sive *Filius stelle* appellatus est. Idem ostendunt Onkelos, & Jonathan, & Interpres Hierosolymitanus. Idem docet & Maimonides, atque hæc in mysticum sensum flectit: quod & faciunt Christiani interpretes, imprimisque Eusebius. Is *duces Moab*, Deos interpretatur Moabitidis regionis præsides, puta Beelphegor, eosque à Christo subactos, & domitos esse ait, tum cum is idolorum vanitatem adventu suo discussit. Filios quoque Seth & Edom, gentes exponit Dæmonum tyrannide oppressas, & à Christo in libertatem vindicatas. Stellam ait appellari Christum, quemadmodum Sol justitiæ à Malachia, oriens à Zacharia, lux ab Isaia appellatus est. Radicem eum nuncupat Balaamus, quemadmodum & germen, & virga, & furculus ab Isaia, & Jeremia, & Johanne quoque in Apocalypsi nuncupatur. Quanto hæc similia veris, quam quæ dissert R. Lipman in Nitzachon, hæc *וְהָיָה לְיִשְׂרָאֵל* sumenda censens, atque ita Christianis extorquere contendens? Alii historicum quidem sensum Davidi tribuunt, à quo devicti sunt Moabitæ, ut capite octavo libri secundi Regum, & Psalmo quinquagesimo nono, & centesimo septimo traditur, mysticum vero Messias. Ego vero Maimonidæ Rabbiorum doctissimi auctoritatem secutus, id Balaami oraculum bifariam di-

Gen. 49. 10.

Agg. 2. 1.

Exodo, 1. Cor. 10. 1, & seq.

Phil. libr. Pejorem nisi iati mehor, & libr. Quis sit rerum divinarum hæret.

Numeris, Num. 24. 17, 18.

Euseb. Dem. libr. 9.

Mal. 4. 2. Zach. 3. 8. & 6. 12. Isa. 9. 2. Jer. 23. 5. Apoc. 5. 5. 2. Reg. 8. 2. Psalm. 59. 8. & 107. 9.